

PERSOONLIJK VERHAAL

AD DE LA MAR : BEGRAAFPLAATSEN IN DE VERENIGDE STATEN

Ad de la Mar was tijdens zijn werkzame leven onderwijzer, directeur basisschool en computerdocent bij commerciële bedrijven. Hij is inmiddels met pensioen, maar nog steeds gaat hij door met het overdragen van kennis. Hij heeft vooral belangstelling in geschiedenis en kunst. Hij bestudeerde ook de funeraire cultuur en bezocht in ruim 40 jaar veel begraafplaatsen in binnen- en buitenland. Op deze website heeft hij al verschillende artikelen geschreven over funeraire onderwerpen. Twee keer was hij in de Verenigde Staten, waar hij ook een aantal begraafplaatsen bezocht en er met een andere begraafcultuur kennismaakte. In vier artikelen doet hij daarvan verslag.

Newhall - Eternal Valley Memorial Park ¹

Op de website van Terre aarde ligt de nadruk op de Europese funeraire cultuur. In deze serie artikelen gaan we kijken naar de *American Way of Death*.

Ik was twee keer in de Verenigde Staten, in 2009 en 2013. Ik bezocht in het oosten van het land 'Woodlawn' in de Bronx, New York en in het westen 'Forest Lawn' in Glendale, Los Angeles. Ook bezocht ik vier kleinere begraafplaatsen in de buurt van de hotels waar we sliepen. Ik heb veel bijzondere dingen gezien en erover gelezen. Ik kan daardoor iets vertellen over een totaal andere begraafcultuur dan we in onze omgeving gewend zijn. Bovendien wil ik in de vier artikelen laten zien dat ook in Amerika de stijl van de begraafplaats steeds verandert.

Covina - Forest Lawn Covina Hills ²

DEEL 2 - LAWN CEMETERY

In de tweede helft van de negentiende eeuw verdween het hekwerk om de graven en het aantal monumentale graven nam af. Begraven werd goedkoper en ook gewone mensen konden nu een plekje vinden op de mooie begraafplaatsen. Men gaf de voorkeur aan stèles en nog later aan zerken of plaquettes om de overledene te herdenken.

In de twintigste eeuw is het begraafpark een lawn cemetery, een gazonbegrafplaats geworden. De grasmat wordt niet meer onderbroken door verticale monumenten en alle aandacht gaat naar de natuur. Maar er worden ook nog steeds prachtige monumenten geplaatst.

beeldhouwwerk op een lawn cemetery

Spring Grove Cemetery ³

Het begon allemaal in de Spring Grove Cemetery in Cincinnati, waar Adolph Strauch manager was. Hij begreep dat veel Amerikanen behoefte hadden aan een goedkopere plek voor hun dierbaren. Strauch begon met het weghalen van de grafhekjes. Later verwijderde hij veel meer, zodat de begraafplaats veranderde in een ruimer opgezet landschap. Er wordt gesproken van 'Esthetische Controle, het elimineren van diversiteit ten gunste van homogeniteit'. De enorme variatie aan grafmonumenten in diverse stijlen verdween grotendeels. Er kwamen bovendien regels om het onderhoud van de begraafplaats te vereenvoudigen en de grond zo efficiënt mogelijk te gebruiken. De eigenaren van de begraafplaats vonden dat een plaquette ruimte genoeg bood om te zeggen wat er gezegd moest worden. En dat grafzerkje kwam onder het gazonniveau te liggen, zodat de messen van de maaimachines niets konden beschadigen.

De gazonbegraafplaats was een radicale ommezwaai van de toenmalige begraafcultuur. De nadruk lag niet meer op 'je moet je voorbereiden op de dood', maar meer op de mogelijkheid voor de nabestaanden om te mediteren in een prachtige natuur met grote grasvelden. De maatschappelijke positie van de overledene was niet meer te zien en bovendien werd het onderhoud van de begraafplaats een stuk eenvoudiger en dus goedkoper. Het waren de eigenaren van de begraafplaats en niet meer de nabestaanden die bepaalden welke kunstwerken op welke plek kwamen te staan. Het individu werd ondergeschikt gemaakt aan het algemene plan, maar dat wil niet zeggen dat er nergens kunst mocht worden toegevoegd. Aan mensen die het konden betalen werd dit zelfs geadviseerd. Hoewel de lawn cemetery minder tot de verbeelding spreekt dan de rural cemetery, kwamen er steeds meer en sinds de twintigste eeuw is het het meest voorkomende graflandschap in de VS. En, ik schreef het al eerder, ook in het Verenigd Koninkrijk is de lawn cemetery niet onbekend.

Uit het bovenstaande mag duidelijk zijn dat er op een gazonbegraafplaats andere regels moeten gelden, waaraan ieder zich dient te houden. Bloemen mogen maar kort bij het graf blijven staan en potten, vazen, kaarsen, knuffels en andere herinneringen worden snel verwijderd. Op het pas gedolven graf wordt tijdelijk een kunstgrasmat gelegd totdat de grond is ingeklonken en er weer gras gezaaid kan worden.

Woodingdean (VK) - Lawn Memorial Cemetery ⁴

FOREST LAWN - GLENDALE

In 2013 bezocht ik samen met mijn zoon Forest Lawn in Glendale, Los Angeles, en inderdaad, de begraafplaats is heel bijzonder.

Door een smeedijzeren poort, de hoogste smeedijzeren poort van de wereld, reden we door een prachtig park met grote hoogteverschillen tussen uitgestrekte gazons door en grafstenen leken er niet te zijn. Wél zagen we boomgroepen en kunstzinnige beelden. Pas toen we dichterbij kwamen zagen we de kleine bronzen zerkjes, verzonken in de grasmat. Omdat het klimaat het vereist is er op Forest Lawn een ondergronds sprinkler-systeem aangelegd.

Ik bezocht ook kleinere begraafplaatsen, bijvoorbeeld in Ridgecrest, maar die vond ik niet indrukwekkend. De toegangspoort is mooi, maar onder andere de buizen voor de besproeiing liggen gewoon boven de grond.

Forest Lawn - Glendale

Ridgecrest Cemetery

Herdenkingspark

Er zijn in Californië maar liefst zes herdenkingsparken die Forest Lawn heten en dat is toch wel verwarrend. Er moet bij zoeken op internet dus altijd de juiste locatie worden toegevoegd. Bovendien zijn er nog vijf uitvaartcentra met dezelfde naam.

Forest Lawn - Glendale was de eerste en is het meest bekende 'Memorialpark'. De prachtig aangelegde begraafplaats van 300 hectare, met meer dan 300.000 permanente bewoners, was de eerste begraafplaats die zichzelf een 'herdenkingspark' noemde.

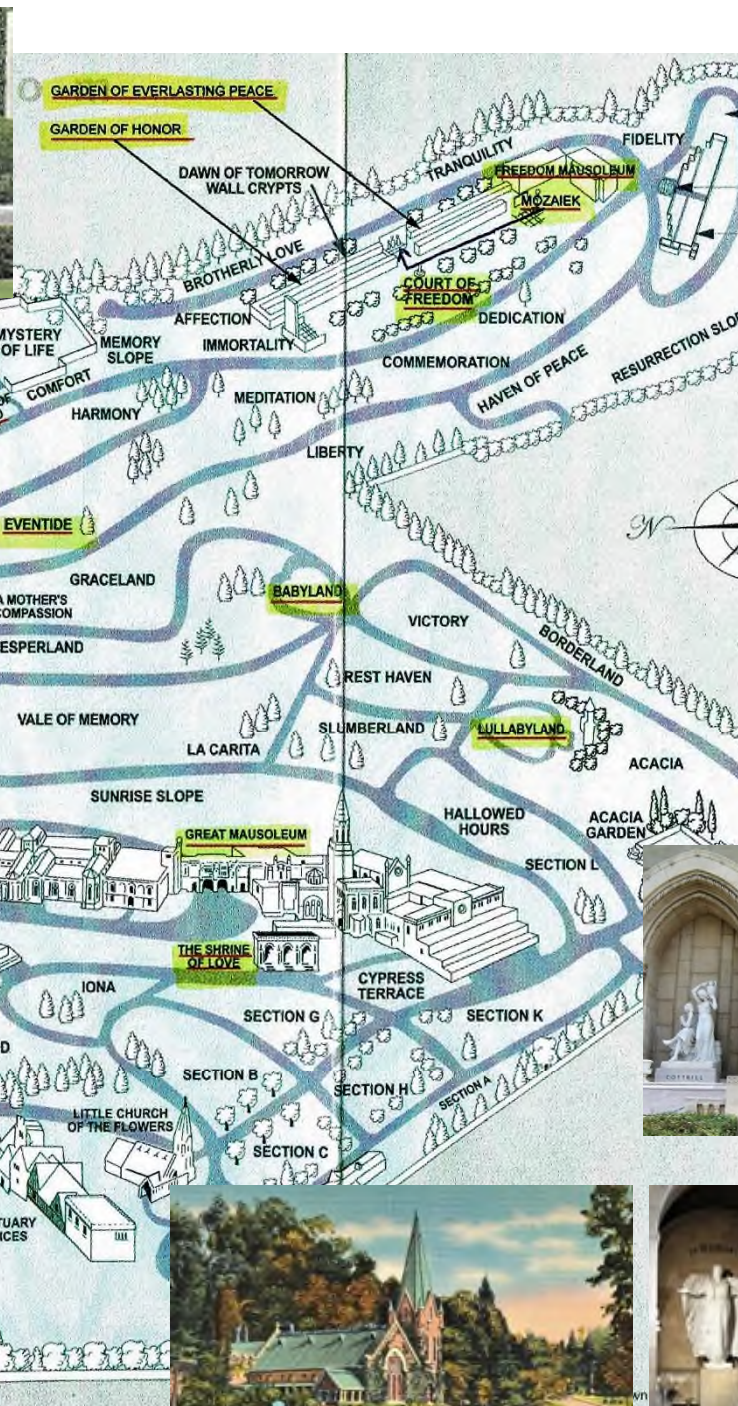
Het verhaal begint in 1912 bij Hubert Eaton. Hij werd manager op de kleine begraafplaats Forest Lawn, maar hij had grote toekomstplannen. 'Ik wil Forest Lawn omvormen tot een groot park, zonder lelijke monumenten en andere tekenen van aardse dood. Ik wil het vullen met torenhoge bomen, uitgestrekte grasvelden, klaterende fonteinen, zingende vogels, prachtige beeldhouwwerken, vrolijke bloemen en kapellen met interieurs vol licht en kleur. Ik geloof dat deze dingen een gemeenschap opvoeden en verheffen.'

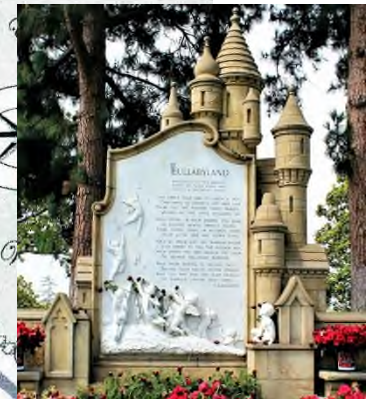
Dr. Hubert Eaton ⁵

CRUCIFIXION

BABYLAND

LULLABYLAND

TEMPLE OF SANTA SABINA

FINDING MOSES

SHRINE OF LOVE

GREAT MAUSOLEUM

LITTLE CHURCH OF THE FLOWERS

Little Church of the Flowers ⁷

Columbarium of Victory ⁸

Sanctuary of Heritage ⁸

Eaton breidde ook het dienstenaanbod van de begraafplaats uit. Ondanks tegenstand van lokale begrafenisondernemers opende Forest Lawn in 1934 het eerste mortuarium op een begraafplaats. Later voegde hij een crematorium, een kerk en een bloemenwinkel toe. Het terrein van de begraafplaats heeft inmiddels ook een museum en een cadeauwinkel. Er zijn nu drie kerken en twee mausolea gebouwd.

Forest Lawn ligt vlak bij Hollywood en is de begraafplaats geworden van veel mensen die bekend waren in de filmindustrie. Al in 1937 schreef Time Magazine dat Forest Lawn de meest buitengewone begraafplaats van het land is, even 'onmisbaar voor de grote doden van Hollywood als een voetafdruk in het cement bij Sid Grauman's Chinese Theatre.' Terwijl ik over het Herdenkingspark lees en rondwandelingen op Youtube bekijk, realiseer ik me hoe snel beroemdheden van vroeger zijn weggezakt uit het geheugen. Soms moeten we zelfs terug naar het tijdperk van de stomme film.

Het is niet de meest toegankelijke dodenakker. Bezoek wordt beslist niet aangemoedigd en denk maar niet dat je geholpen wordt bij het zoeken naar een filmgrootheid. Bovendien zijn veel gedeelten voor het publiek afgesloten. Beveiligers patrouilleren regelmatig op het terrein, alle delen van het Grote Mausoleum worden bewaakt met camera's en ik lees op internet dat het tegenwoordig zelfs helemaal privé is. Wil je graven van beroemdheden zien, dan kun je beter een andere begraafplaats bezoeken, bv. Het Hollywood Forever Cemetery of het Holy Cross Cemetery.

Ondanks alle regels, voorschriften en beperkingen is Forest Lawn Glendale een belangrijke bezienswaardigheid. Voordat Disneyland in 1955 werd geopend, was Forest Lawn zelfs de belangrijkste toeristische attractie in Zuid-Californië, met naar schatting 1,5 miljoen bezoekers per jaar. In 1959 noemde het tijdschrift Time deze begraafplaats het 'Disneyland of Death'.

kunst

Over heel het terrein staan prachtige beeldhouwwerken. Op de zes Forest Lawn memorialparken bij elkaar zo'n 1500, waarvan ongeveer 10% replica's zijn van bekende kunstwerken. Prachtig vind ik *The Shrine of Love*, boven de cryptes van drie families. Boven Cottrill staat het beeld *Enduring Love*, boven Schmid zie je *Family Love* en de crypte van Witkower wordt bekroond met *Father Love*. Max Witkower vroeg in 1947 patent aan voor een verstelbare bh met schouderbandjes, plus een zwangerschaps- en een voedings-bh. Behalve hij en zijn vrouw hebben nog vier familieleden hier hun laatste rustplaats gevonden.

Voor het plaatsen van *The Finding of Moses* werd de vijver leeggepompt. Dat gaf nogal wat opschudding, maar het is een prachtige locatie. En wat vind je van dit aandoenlijke beeld van familie Peters?

The Shrine of Love

Family Peters

The Finding of Moses

In de Court of Freedom zie je het mozaïek van de 'Onafhankelijkheidsverklaring', 6 x 9 meter. Er staat een standbeeld van George Washington met de tekst: *First in war, first in peace, first in the heart of his countryman*. In de 'Hall of the Crucifixion-Resurrection' hangen in een enorme zaal twee schilderijen. Het grootste, de Kruisiging, is 58,5 x 13,5 meter en werd geschilderd door de Poolse kunstenaar Jan Styka. Het is het grootste permanent tentoongestelde religieuze schilderstuk ter wereld. Let maar eens op de twee mensjes onder het schilderij.

Wat de replica's betreft hebben we nog al wat van Michelangelo gezien. Zijn bekendste beeldhouwwerk hier is waarschijnlijk de replica van zijn David, gemaakt van marmer uit de steengroeven van Carrara in Italië. Oorspronkelijk kreeg het beeld een vijgenblad maar bij een aardbeving in 1971 werd het beeld vernield. De tweede versie, zonder blad, kreeg veel kritiek om zijn naaktheid en werd weggehaald. Op dit moment heeft hij weer een ereplaats, zonder vijgenblad. Van dezelfde kunstenaar zijn ook de afbeeldingen op de twee tondo's met een doorsnede van ruim 2 meter. Boven de afgebeelde sarcofaag zie je *The Holy Family*. Op de achterzijde staat de nog meer beroemde *Doni Tondo*.

Over de sarcofaag van Ned Doheny staat een 16^e eeuwse marmeren baldakijn. Hij wordt de Tempel van Santa Sabina genoemd. Oorspronkelijk stond hij namelijk in de Santa Sabina Basiliek in Rome en het zou een geschenk zijn geweest van paus Paulus XI aan de familie.

The Signing of the Declaration of Independence⁹

The Crucifixion⁹

The Holy Family

Temple of Santa Sabina

begraven in de gazons

Babyland

Lullabyland

Het terrein is opgedeeld in velden met namen als *Hemelse Liefde*, *Ruisende Bomen*, *Dal van Hoop* of in het Engels *Slumberland*, *Everlasting Love*, *Sweet Memories* en *Kindly Light*. Voor kinderen is er *Lullabyland* met een sprookjeskasteel-decoratie en bij de allerkleinsten heeft het hartvormige *Babyland* een blij bronzen kindje in het midden. Veteranen van de recente oorlogen worden begraven in de *Victory Section*.

Everlasting Love

The Mystery of Life Garden

● **James Stewart** (1908-1997)

Het is vaak wél zoeken om tussen al die kleine zerkjes de juiste te vinden. Gelukkig konden we op internet een aantal beschrijvingen vinden. Ik vermeld, om een voorbeeld te geven, een zoekroute naar een moeilijk te vinden zerk: Volg vanaf de hoofdingang de weg richting de Wee Kirk o' the Heather Church. Op een heuvel ten westen van de kerk zie je een groot monument met het beeld van een boogschutter (graf Taylor). Loop de heuvel op naar het standbeeld en loop ongeveer 14 meter in de richting waarheen de boogschutter schiet. In de zesde rij graven, vind je de laatste rustplaats van acteur **James Stewart**, bekend van o.a. enkele Hitchcock-films en The Glenn Miller Story. Stewart was de eerste Hollywood-ster die zich in de Tweede Wereldoorlog in het leger meldde. Hij werd vliegenier en toen hij voor het eerst naar Europa werd gestuurd om bombardementen te vliegen, gaf zijn vader hem een brief waarin hij schreef 'Jim, ik vertrouw op Psalm 91. Wat de plaats van angst en zorgen inneemt, is de belofte van deze woorden. God zegene je en bewaar je. Ik hou meer van je dan ik je kan vertellen. Papa.' Stewart droeg de brief bij zich voor de rest van zijn leven, en de woorden uit de psalm staan op zijn grafsteen geschreven: 'Want Hij zal Zijn engelen opdracht geven om u op al uw wegen te bewaren'.

● **Frederick Llewellyn** (1917-1999)

Het grote blauw met witte beeldhouwwerk op de Triumphant Faith Terraces, dat de doop van Christus door Johannes de Doper voorstelt, valt uit de verte al op. Het origineel is van Lorenzo Ghiberti.

Het markeert de begraafplek van Frederick Llewellyn. Hij volgde zijn oom, Hubert Eaton, op als manager van Forest Lawn toen die in 1966 stierf. Llewellyn bekleedde die functie tot hij in 1987 met pensioen ging en zijn zoon, John Llewellyn, volgde hem op. Links en rechts staan boven andere sarcofagen replica's van schilderijen van Raphaël.

● **Vincente Minnelli** (1903-1986)

Vlak daarbij liepen we de trappen op om halverwege een privétuin van een bekende filmregisseur te zoeken. Aan de linkerkant zagen we het graf van Vincente Minnelli, de echtgenoot van Judy Garland en vader van actrice en zangeres Liza Minnelli. Minnelli werd bekend door zijn muziekfilms met prachtige decors. In de jaren vijftig van de vorige eeuw maakte hij 'An American in Paris' en 'Gigi'. Voor beide films werd hij genomineerd voor een Oscar voor beste regisseur. Voor de laatste film won hij de prijs. Beide films kregen ook de Oscar voor beste film. Op zijn zerk wordt hij 'dromenwever' genoemd.

● **William Wyler** (1902-1981)

In de **Eventide Section** zochten we naar het graf van producer en regisseur William Wyler. Hij stond bekend als een van de meest perfectionistische regisseurs van zijn tijd. Hij werd 12 keer genomineerd voor de Oscar voor beste regisseur en drievoudig winnaar.

Bekende films van hem zijn Wuthering Heights, Roman Holiday, Ben Hur en Funny Girl.

Frederic Llewellyn

Vincente Minnelli

William Wyler ¹⁰

begraven in privé-tuinen

• **Mary Pickford** (1893-1979), America's Sweet-heart, was filmactrice, vooral in de twintiger jaren van de vorige eeuw, de stomme-filmtijd dus. Heel lang bleef ze kind-rollen spelen en voor haar vijftienvijftigste was ze miljonair. Zij was de eerste actrice die een percentage van de filminkomsten ontving. Al in 1919 richtte ze samen met o.a. Charly Chaplin United Artists op en werd ze dus filmproducent. Toen ze 40 jaar was stopte ze met acteren. Ze bleef wel produceren en ging zich inzetten voor goede doelen.

Bij de Court of the Christus is een afgesloten deur die naar de **Gardens of Memory** leidt. Volgens een bordje op de deur is de toegang tot deze privé-herdenkingstuinen beperkt tot degenen die een Gouden Sleutel bezitten, die elke eigenaar bij aankoop krijgt. Maar sommigen hebben geluk als de deur door een tuinman niet op slot is gedraaid. Achter die deur zijn de graven van een paar beroemdheden.

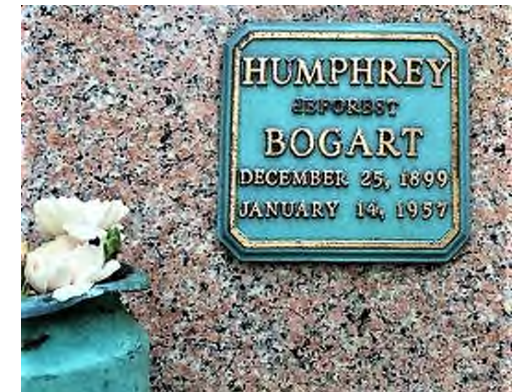
• **Humphrey Bogart** (1899-1957) speelde tussen 1936 en 1940 in 28 films, meestal in de rol van gangster. Daarna kwamen zijn klassiekers zoals 'Casablanca' en 'Key Largo'. Voor zijn rol in 'The African Queen' kreeg hij een Oscar. Hij was een zware roker en drinker en overleed aan slokdarmkanker. In 1999 werd hij gekozen tot de grootste mannelijke filmlegende aller tijden.

Mary Pickford ¹¹

Golden Key ¹²

Humphrey Bogart ¹³

● **Spencer Tracy** (1900-1967)

In de Court of Freedom zijn twee afgesloten tuinen, ook alleen toegankelijk voor mensen met een 'gouden sleutel'.

In de **Garden of Everlasting Peace** liggen twee filmsterren.

Spencer Tracy heeft een steen in de muur met alleen de tekst 'Tracy'. Hij was de verteller in 'How the West Was Won' en speelde zelf zo'n 75 films, waaronder in 'Boys Town' en 'It's a Mad, Mad, Mad World'.

Spencer Tracy ¹⁴

● **Errol Flynn** (1909-1959)

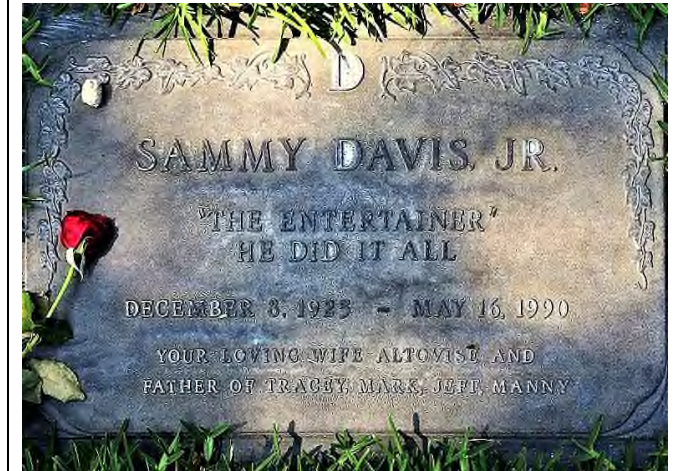
Voor een klein vrouwenbeeld ligt het graf van acteur **Errol Flynn**. Hij speelde vaak in vechtfilms zoals 'The Adventures of Robin Hood'. Hij stond bekend als playboy en gaf wilde feesten. Door zijn overmatig drank- en drugsgebruik verouderde hij snel en hij overleed al op de leeftijd van 50 jaar. Hij speelde in ruim 60 films. Flynn's grafsteentje bevat de inscriptie: "Ter nagedachtenis aan onze vader van zijn liefhebbende kinderen."

Errol Flynn ¹⁵

● **Sammy Davis Jr.** (1925-1990)

Sammy Davis Jr. werd geboren in een showbusinessfamilie en begon voor zijn derde verjaardag al op toneel met dansen. In de jaren zestig was Davis een succesvolle zanger, danser en acteur zowel op toneel als op de tv, die vaak tegen racisme vocht. Hij was een kettingroker die wel vier pakjes sigaretten per dag rookte. Hij stierf aan keelkanker en, heel ironisch, zijn laatste hit was 'Smoke, smoke, smoke'. Op zijn zerk staat: 'The entertainer, he did it all' en erachter, voor de muur, staat een beeld van een staande man en vrouw.

Sammy Davis Jr. ¹⁶

● **Sam Cooke** (1930-1964)

De tweede afgesloten tuin heet de **Garden of Honor**. Ook in deze tuin zijn de overblijfselen van enkele bekenden te vinden.

Sam Cooke was gospel- en rhythm-and-blues-zanger. Hij werd in een hotel doodgeschoten, maar de omstandigheden waren nogal onduidelijk. Zijn bekendste nummer in ons land was: 'Wonderful World'.

● **Samuel Goldwyn** (1879-1974) richtte in 1916

Goldwyn Pictures op met de leeuw Leo als beeldmerk. Hij was een van de eerste succesvolle producers. Metro Pictures van Marcus Loew nam het bedrijf over en nog later ontstond MGM, Metro-Goldwyn-Mayer met nog steeds Leo als beeldmerk. Goldwyn stichtte een eigen studio en werd producer van o.a. William Wyler-films. Na zijn dood werd de studio verkocht aan Warner Bros. Goldwyn heeft een ster op de Walk of Fame.

tot slot

Je hebt gezien dat ook heel bekende mensen begraven liggen onder een 'gewoon' verdiept zerkje in het gras, maar dat er ook andere mogelijkheden zijn. In de volgende aflevering gaan we kijken in de 2 mausolea. Vooral The Great Mausoleum heeft een prachtig interieur. De laatste ontwikkeling van de lawn cemetery volgt daarna.

Sam Cooke ¹⁷

Samuel Goldwyn ¹⁸

The Great Mausoleum ¹⁹

Bronnen

Mark Masek - Forest Lawn Memorial Park, Los Angeles 2011
 Heel veel internetbronnen waaronder
[https://en.wikipedia.org/wiki/Forest_Lawn_Memorial_Park_\(Glendale\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Forest_Lawn_Memorial_Park_(Glendale))
<https://www.seeing-stars.com/Buried2/ForestLawnGlendale.shtml>
<https://la.curbed.com/maps/forest-lawn-star-map>

Wil je meer zien? Kijk op YouTube. In deze autotocht zie je duidelijk hoe de natuur overheerst en de graven lijken te verdwijnen.
<https://youtu.be/xhWxt8EW1Xg>

Een paar wandelingen door het prachtige park, met de nadruk op de kunst:

<https://youtu.be/6rFDgIi1Uig>
<https://youtu.be/qm23n7ccZJs>
<https://youtu.be/SZ7gE8y1fZ0>

Een tocht langs graven van beroemdheden:
 Forest Lawn, begraven op de velden.
https://www.youtube.com/watch?v=VzODsozW5zI&ab_channel=Holly-woodGraveyard

fotoverantwoording:

foto's zonder bronvermelding : Ad de la Mar
^{1 + 2} <https://bayercemeterybrokers.com/>
³ Public Domain
⁴ CC The voice of Hassocks
⁵ findagrave.com
⁶ <http://www.cemeteryguide.com/cemeterymaps.html>
⁷ Public Domain
⁸ hbombworldwide.com
⁹ Forest Lawn
¹⁰ pentaxforums.com
¹¹ CC Death2UR
¹² CC Sandy Hemmerlein
¹³ CC Arthur Dark
¹⁴ CC Cemeteryguide
¹⁵ CC Michael O'Hea
¹⁶ CC Arthur Dark
¹⁷ CC Arthur Dark
¹⁸ CC Denis Svoboda and Anneabe
¹⁹ CC Mark Masek